

NAPREJ

Glasiló Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Francišškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

Kdo bo zmagal?

Volilna prorokovanja so v sedanjí demagoški dobi popolnoma nesmiselna. Volilna golouha moramo reči sedanjemu načinu agitacije političnih strank na Slovenskem, posebno odkar so še radikalci zanesli balkanski agitacijski sistem na naša tla, ki so bila že tudi prej precej pognojena za bujno rast demagoških cvetk. V političnem smradu se marsikdo sploh ni hotel več zanimati za politiko, češ, da je in mora biti umazana — in tako je ostala uboga politika še boli navezana na umazane demagoge. Končno smo morali še celo v reviji čitati, da je demagogija — potrebna! Kmalu nato smo doživeli, da je neki poslanec obiskal drugega poslanca, ki ga je smatral za lopova in se z njim dogovarjal, kako bi ubil tretjega poslanca, ki ga je smatral za poštenjaka. Nato se je prijatelj tega poštenjaka najprej zgražal in hotel napraviti takim lopovstvom konec na svoj znani kirurški način, potem — potem — no, potem je pa obupal nad zmago poštenosti in se pridružil tistim, ki priporočajo demagogijo, češ, da ljudstvo še ni zrelo za odločen boj proti krivici.

Mož, ki je znal tudi v praksi priporočati resnico, ker je vedel, da ni nobena laž dobra, ampak da škoduje tudi takrat, kadar misliš, da koristi, mož, ki je pred ljudstvom razlagal, da se ne sme lagati niti v malem, ker povzroči tudi mala laž, da jo moraš pozneje z novo, večjo lažjo opravičevati in da tako zaradi malenkosti lahko zabredeš v gosto mrežo laži, iz katere se ne izkoplješ več drugače, kakor

če po vrsti prekličesh vse laži do tiste prve male lažice, ki si mislil, da ti bo pomagala. Kratko: prav dobro je vedel, da namen ni in ne more biti nikdar tako svet, da bi posvečeval slaba sredstva in jih s tem izpreminjal v dobra. — Tak mož, ki je postal na temelju te ideje prijatelj omenjenega tretjega poslanca, je postavil vse svoje ideje na glavo zaradi neke male nepremišljene demagogije. (Demagogija ni popolna laž, le polovična: po navadi je v glavnem resnična, le izpuščeno je kaj bistvenega, tako, da postane tista resnica neresnična v očeh vseh tistih, ki niso dovolj poučeni). Ker ni imel dovolj moči, da bi preklical tisto prvo malo demagogijo, je zagazil v večjo in večjo in končno je prišel tako daleč, da dela naravnost proti vsemu tistemu, za kar je pred kratkim še ne le trdno stal, ampak tudi govoril, pisal in delal.

Ta mož bo jutri tudi volil. Kdo ve, kaj bo volil? Na izbiro bo imel Kisovca in Makuca. Oba pozna dobro, prvega pozna za vztrajnega, resnega delavca, ki mu manjka samo eno, to namreč, da bi nevedno ljudstvo za njim drlo, kakor za Makucem. Drugega pa pozna za demagoga, ki je postal komunist samo zato, ker mu Tone Kristan ni dal podpore — če bi mu jo bil dal, bi bil še zdaj kristanovski socialpatriot. Naš mož to ve, na shodu je govoril o tem, na tistem shodu, kjer je bil Makuc tako neroden, da je sam izblebetal to visoko politiko. In zdaj bo stal pred skrinjico, pa ne bo vedel, ali ima voliti po svoji vesti, ali po svoji zabljanosti. In če bi bil na Štajerskem, bi mu bilo še težje, ker tam je lista »prijatelj

telja« Golouha »potrjena« od nezmotljivega papeža. In to za gospodo okoli »Rdečega prapora« veliko pomeni, čeprav ve, da tisti papež še ni imel časa dati si poročati o kandidaturah na Slovenskem, kaj še, da bi bil sklical potrebno sejo.

Kdo more vedeti, kam bo padla ta kroglica? Vsako prorokovanje je nesmiselno, kajti šele zadnji trenutek bo padla odločitev v boju med vestjo in med trmo, s katero skušajo naši ljudje opravičiti svoje nerodne korake, ker nimajo dovolj moči, da bi možato izjavili, da je bil tisti in tisti korak napravljen v trenutni zmoti...

Vi pa hočete prerokovati o vseh slovenskih glasovih? Saj niti ne veste, koliko jih pojde volit. To pa veste, da 80% našega ljudstva niti ne pozna vseh strank, ki gredo v volitve. Ogromna večina bo volila po svojem zaupanju, ki ga ima do gosp. župnika, župana, gostilničarja, trgovca ali kakega drugega, ki ima »svoje ljudi« na vrvcu. Vsi ti ljudje pa imajo svoje glavno agitacijsko geslo v obljubljanju gotove popolne zmage: »Mi bomo zmagali na vsej črti!« »Zmaga je zagotovljena.« S tem mislijo dati korajže svojim backom, s tem mislijo ostrašiti backe svojih nasprotnikov. In kdor bo bolj prebrisan in premeten, kdor bo bolj kričal in kdor bo plačal več agitatorjev, da bodo nega hvalili, nasprotnike pa blatili, kdor bo plačal več smrkavcev, da bodo kradli, ropali in trgali nasprotniške letake in lepake, kdor bo imel daljšo palico, da bo več backov prepričal o svoj moči in zmagi, tisti bo imel več glasov — od backov.

O ČE.

(Dalje.)

Tako zastrupljajo naše šole mlada bitja — bodoče člane človeške družbe — in sejejo razredno sovraštvo in zaničevanje preprostega človeka tam, kjer so tla najbolj plodovita. Ni čudno, da prihajajo iz teh šol ljudje, ki so strogo ločeni ne samo po poklicu temveč tudi po naziranju. Zato pa iste šole prav pridno skrbje, da zna otrok, ki se še niti ne zaveda, da je človek, vse molitve, smrtne grehe, litanije in drugo nepotrebno ropotijo na izust, da zna naštetí vse svetnike in svetnice, vse posvetne in cerkvene mogotce in da pozna vs lastnosti Boga, ko sam nima še pojma, kaj je sploh človek. Na mlada pleča navale naše zaostale šole ogromno breme, ki ni vredno za vsakdanje življenje — če odštejemo strogo učne predmete — piškavega oreha.

Natovorjen kakor vsi drugi sem se vrnil v očetovo hišo tudi jaz. Čutil sem,

kako mi rasto peroti, kako se pretaka po žilah mlada kri, ko sem zagledal domače trate in gozdove, ko so me pozdravile stare znanke — smreke in bukve in sem se zavedal, da se ne bo treba vračati več tja, kjer so mi očitali, da je moj oče kmet in neroda. Ostal bi bil med njimi, ki v potu obraza, zaničevani in pozabljeni, nevedni in nesrečni z edino tolažbo o nebeškem veselju orjejo zemljo in pridelujejo ljudem vsakdanji kruh, da ni hotela usoda drugače. Oče, ki je bil vzor poštenjaka in se je pokoril brez pomisleka človeškim in naravnim zakonom, je spravil na svet trinajst otrok. Sedem jih je vrnil zemlji še prej predno so spoznali življenje, šest pa jih je redilo njegovo siromašno posestvo. Kaj bo z nami, ko smo rasli kakor hrasti v polju, kje in kako bomo služili kruh, o tem v svoji priprostosti ni nikdar mislil. Pa tudi mogel ni, saj mu ni nihče povedal kako je urejena človeška družba, kaj je potrebno človeku v borbi za obstanek, saj je vsa

njegova znanost obstojala v rožnem vencu, litanijah in pridigah, ki jih je poslušal vsako nedeljo v farni cerkvi. Šest novih ljudi na koščku zemlje, ki jim komaj zadostuje za vsakdanje potrebe.

»Premalo je zemlje, otroci,« je dejal včasih in senca skrbi mu je legla na čelo. »Po svetu boste morali, star sem in kmalu ne bom mogel skrbeti za vas. Ne bojte se, bo že kako, Bog skrbi za ptice pod nebom in ribe v vodi, tudi vam bo pomagal v življenju.«

»Kako je to, da je premalo zemlje,« sem mu ugovarjal včasih. »Poglej, tam dol pod našim hribom je obširna rodovitna planjava. Pašniki, njive in gozdovi se razprostirajo na nepregledni daljavi, žito raste človeku čez glavo, smreke in jelke so dan za dnem večje, samo hiše ni daleč naokoli nobene. Čigava je ta zemlja in zakaj ni razdeljena tako kakor v naši vasi?«

(Dalje prih.)

Volilci, ki se zavedate svojih pravic, vrzite kroglico due 18. marca na Štajerskem v 8. skrinjico na Kranjskem v zadnjo, ki je tudi 8!

Razsodni ljudje bodo pa volili po svojem prepričanju. Tisti, ki se jim dobro godi, bodo volili kapitaliste, ki hočejo sedanji sistem neumnosti in nasilja ohraniti, da se jim bo še nadalje dobro godilo. Tisti pa, ki se jim ne godi dobro, ki trpe pod sedanjim nasiljem bodisi telesno bodisi duševno, bodo volili našo listo, bodo vrgli svojo kroglico v 8. skrinjico na Kranjskem in na Štajerskem. Žal, da ne vsi. Dokaj je še razsodnih ljudi, ki trpe, pa nas vendar ne bodo volili — ker nas ne poznajo. Bodisi nimajo denarja, da bi si naročili naš »Naprej«, ki je predrag, dočim so vsi drugi listi cenejši, bodisi sploh še niso slišali, da se je stranka od leta 1920. popolnoma prenovila, popolnoma izčistila. Da, mnogi nas še zdaj sovražijo zaradi Kristana, ker znajo nasprotniki tako grdo lagati, da še zdaj očitajo stare grehe tistim, ki so te grehe iztrebili in poskrbeli za to, da se ne morelo več ponavljati. Še več! Komunisti, Zarjani, Golouhovci, dr. Korunovi praporniki, Prepeluhovi avtonomisti itd., vsi ti so delali z vso močjo na to, da se naša stranka ne bi otresla starih grehov, danes pa po veliki večini delajo proti konsolidaciji naši stranki — vsi ti bodo volili tisto, zaradi česar pravijo, da so proti nam. Posebno komunisti! Zaradi gnoja so pred 3 leti stranko razbijali, zdaj pa bodo volili tisti gnoj, prav tisti gnoj! Tudi razsodni ljudje, ker si je ta gnoj znal preskrbeti denar, da izdaja 6 »socialističnih« časopisov, ki naj bi ubili »Naprej«. Niso ga in ne bodo ga ubili, toda marsikdo izmed razsodnih ljudi ga zaradi teh 6 časopisov niti v roke ni dobil, ga torej niti ne pozna in bo na volilni dan mislil o nas tisto, kar je gnoj o nas pisal...

Toliko glasov bomo imeli, kolikor je na Slovenskem razsodnih ljudi, ki nas — poznajo! O številkah bomo govorili pa po volitvah. Takrat bomo govorili tudi bolj natanko o podganah, ki pronašajo »svojo« slanino z ladje na ladjo.

Govorili bomo precej jasno, bolj nego smo dozdaj, ki nimamo hoteli, da bi kdo mislil, da so naše besede samo volilna agitacija. Kajti če hočemo, da zmagajo izmed razsodnih ljudi tisti, ki trpe, ni za to nobene druge poti, nego le dobre in močne organizacije. Kajti tistih par naših poslancev, ki jih bomo imeli, bo mnogo več lahko naredilo, če bodo imeli močne organizacije za seboj — prav ničesar pa

ne, če bi organizacij ne bilo. Zmagale bodo organizacije!

Politične vesti.

+ Velikansko sliko svojega kandidata dr. Periča prinaša zadnja »Zarja« na prvi strani. Pomislite, če bi pri naši stranki na takšen način delali reklamo za advokate-kandidate! Za osebe! Vse kucurjanstvo bi imelo za par tednov gradiva, s katerim bi napolnjevalo svoje prazno glasilo. Še nekaj: Ob priliki štiri-desetletnice Marksove smrti se »Zarja« niti s črkico ni spomnila nanj. To je nazadnje še pravzaprav pošteno, ker bi ne bilo večje blasfemije, nego če bi se tako »ljudstvo«, ki se je že zapored poskušilo v enotnih frontah z vsemi buržuji, bahalo z marksizmom. Pomen med proslavljanjem dr. Periča s slikami in negiranjem Karla Marksa je povsem jasen: dr. Perič potrebuje 18. t. m. glasov, Marks pa ne — kajne, »Zarja«?

+ K radikalcem jo je potegnil iz »enotne fronte« nje apostol Emil Stefanovič. Na Dunaju je še on »kural« komunizem, na Slovenskem je pa komunizem njeja, ker se ne da več kar tako omamiti prav z vsako formulo, ki mu jo prinašajo demagogi, čeprav so te formule »enotnofrontarske«. Kakršnen apostol, takšni so apostoliči. Fabjančič je pred radikalnim ministrom to že dobro vedel. Sedaj pa še bolj, ko se z drugimi apostoliči zopet zaljubljeno gleda s klerikalizmom.

+ Za »svobodo, enakost, bratstvo« pravi »Jutro« z velikimi črkami, da pojdejo volit obrtniki, kmetje, delavci in nameščenci (podjetnike in bankirje je iz previdnosti izpustilo), ki bodo danes volili za jugoslovansko demokratsko stranko. Ja, ja, kaj vsega ne počno ljudje, ki sede na — žerjavi!

+ Pogajanja zaradi Reke, Sušaka in Baroša so se ustavila. Dospela so do kritične točke — vprašanja skupnega upravljanja teh krajev po laških in jugoslovanskih kapitalistih. In na tej kritični točki je smatrala naša delegacija kot potrebno, da počaka z zadnjo besedo do — izida naših državnozbornih volitev. Gotovo, ne bi bilo dobro, če bi v zadnjem trenutku naprtila novi greh na rame sedanje radikalne vlade! Reko, Sušak in Baroš bodo itak lahko še prodali v ponedeljek ali torek.

+ Milena, bivša črnogorska kraljica, je v francoskem letovišču Antibesu umrla.

kletce, nežno, tako majhno, tako srčkano, da bi jo pritisnil na srce in poljubil na rdeča lička.

Mati pa je s sklonjenim hrbtom nabirala med zelenimi jelkami suhljad, da na večer ogreje svojega ljubljenčka v ozki, zadohli izbi, kjer so šibe polepljene s papirjem. Tam je mraz. Druga je z rjavim nožem vrtala po zemlji, nabirala regrat, da se vsaj enkrat na dan nasiti in podoli malega črvlička — ali ga more? Na zeleni travi pa je ležala slana in se vlegala na drobna lička, na te nedolžne oči — cvetke sredi slane — bodoči rod proletarcev.

Mnogi so šli mimo, zaviti v toste obleke dragoceni prstani so se jim bliščali na prstih, na njih ni bilo slane, ozki čeveljčki so se prestavljali oprezno, da se ne oplazijo ob travo, cvetlice so jim gledale koketno iz gumbnice, izza pasu, prijeten duh dišečih rož, pomešan s parfumom, se je razširil naokoli. A še ležke, žlahtnejše cvetke ni videl nobeden, nobena se ni ozrla nanjo, ki je ležala sredi

✦ Mussolini izda v kratkem odlok, s katerim namerava odpraviti šurni delavnik in uvesti 12urni.

+ Stavka rudarjev na Češkoslovaškem. 12. marca so stopili rudarji v Moravski Ostravi v stavko. Kapitalisti so zavlačevali poteklo kolektivno pogodbo in ni prišlo do nove pogodbe. Hoteli so rudarjem znatno znižati mezde, kar rudarji niso bili voljni sprejeti. Stavkujočih je okoli 40.000.

POSLANCI.

»Rdeči prapor« piše:

»Po vojni imamo ljudi, ki si mislijo: Za delo sem prelen — živeti pa hočem vseeno dobro, zato bom skušal postati poslanec.

Ti ljudje so bacili, ki razkrajajo vse stranke.

Ako nočemo, da bo vzrasel iz te anarhije Mussolini, moramo s takimi ambicijami brezobzirno obračunati.

Povelmo odkrito: to je tudi za socialistično stranko v Sloveniji konsolidacijski predpogoj. Vse, ki to vidijo in čutijo, prosimo, da zastavijo svoje sile v naslednjih smereh:

Gledajo naj, da postanejo poslanci uradniki stranke. Poslančevanje mora biti vsaj v teh težkih dneh prepoda prej breme kakor sredstvo za brezskrbno življenje.

Poslancev naša stranka ne voli zato, da bi reševala socialno vprašanje kandidatov, ampak zato, da rešuje z njih pomočjo vprašanje vse družbe. Tako »Rdeči prapor«.

Do sedaj pa so se ti ljudje okoli »Rdečega prapora« in žnjimi tudi tisti bivši poslanec, ki je »Rdeči prapor« njegov, ravno nasprotno zavzemali in tudi delali. Čitatelji si pa lahko, ker jih dobro poznajo, sami sodbo naredijo. Po delu jih boste spoznali.

Dnevne vesti.

Danes 18. marca naj noben zaveden sodrug ne ostane doma! Vsi na volišča odločat o svoji nadaljnji usodi! Ne pozabite vzeti kak dokument s seboj, da se lahko izkažete pred volilnimi komisijami, ki vam bodo prav gotovo radi vašega socialističnega prepričanja delale ovire! Ne pozabite, da tvorijo socialistične kadre najzavednejši in najbolj prosvetljeni

slane, saj je pač bila — proletarska cvetka, ki jo ni gojila roka skrbnega vrtnarja, ki se ni rodila na mehki, pernatih blazinah, ter lo materne prsi niso mogle dojeti s sladkim mlekom, ker ga same niso imele — življenje je pretežko. Vse so cvetki vzeli, samo enega niso mogli — materine ljubezni.

In tudi ti si šel mimo, proletarec, pa nisi videl svoje krvi, ki je ležala sredi slane, nisi se pripognil in poljubil bele skorje z nedolžnih oči, nisi materi pomagat zvezati, zadeti butaro suhljadi na glavo. Te je bilo sram?

Šel si mimo — kam? V zaduhlo sobo, kjer demoni nabadajo proletarske duše na vile in jih mečejo v žrelo kapitalizma.

Obrni svojo pot, noberi cvetke tvojeja rodu iz mrzle slane, vliji jim v srca nauk o solneu in svobodi, zbiraj, izobražuj svoj bodoči rod, da že v mladosti spozna krivico, storjeno tebi, niemu, prepričaj ga z rdečo ljubeznijo da mu kdaj zaslje boljše življenje — brez slane...

JANKO TELBAN:

Je pa davi slanica padla...

Je pa davi slanica padla, na zelene travnike, je vso trav'co pomorila, vse te žlahtne rožice... Narodna.

Kolkokrat smo peli to pesem, sredi čarobne mesečne noči! Dolgo je že tega, bilo je pred davno dobo, še predno je smrt kosila po mrtvaških poljanah in pokosila tudi brezskrbne pevce onih dni.

Vendar se ta pesem ponavlja. Vsak dan, ko sem korakal čez Mirje, po Prulah, v Zeleni jami, mi je prišla na misel, v Mestnem logu sem jo slišal in pod Rožnikom je nje odmev objemal temne smreke.

Cvetke so ležale po tleh — vse druge cvetke nego jih razmeče Vesna po dolekih, žlahtne cvetke svetlih, jasnih oči, nežne usteca, nabrana na lok, smeh, na čelu pečat zgodnjega trpljenja. Kraji ceste je ležalo zavito v raztrgane cunje, de-

v narodu! Pojdi miren, oddaj mirno svojo kroglico in se mirno odstrani. Svojega prijatelja in znanca, ki ga srečaš na cesti ali obiščeš ta dan doma, opozori na njegovo dolžnost!

Zborovanje izvršilnega odbora udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot dne 11. marca v Ljubljani je sprejela sledeče resolucije: 1. Načelnik oddelka za socialno politiko dr. Goršič se naj odstavi, na njegovo mesto pa naj pride človek, ki bo bolj socialen in ki bo upošteval zastopnike organizacije. 2. Zahtevamo, da se nastavlja uradniki pri oddelku za socialno politiko po sposobnosti in ne po politični protekciji. 3. Zahtevamo, da se uzakoni takoj načrt invalidskega zakona, ki so ga sprejeli in pretresali naši zastopniki z bivšim ministrom dr. Žerjavom meseca septembra 1922. 4. Protestiramo proti ukinjenju brezplačnih voženj za naše udruženje. Zahtevamo, da se takoj poveri ta pravica udruženju nazaj. 5. Zahtevamo redno in točno izplačevanje pokojnin in doklad. 6. Zahtevamo, da omogoči država šolanje vojnih sirot po zavodih. 7. Bolnica za tuberkulozne invalide se mora takoj ustanoviti in tuberkulozni spraviti iz invalidskega doma v Celju. 8. Prireditve v prid vojnim žrtvam naj se oproščajo vseh državnih taks. 9. Invalidom učencem in dijakom po zavodih se morajo izplačati polne učne doklade. 10. Invalidom naj se da pravica brezplačnega zdravljenja tudi za vse bolezni, ki niso v zvezi z vojno odškodnino. 11. Brezplačne obleke se morajo izdajati vsem revnim invalidom in ne samo onim, ki so po zavodih v državnih oskrbi. Tudi revnim vdovam in sirotam se mora podeljevati brezplačna obleka. 12. Da se vse trafike podelijo samo vojnim žrtvam, pa tudi državnim uslužbencem. 13. Zahtevamo za upravitelje inval. domov vojne invalide. 14. Vojnim žrtvam trafikantom se morajo odstotki dobička zvišati na 10%. 15. Izvršilnemu odboru se morajo dati primerni uradni prostori. 16. Ortopedska bolnica se mora takoj otvoriti in dograditi ambulatorij na Mirju. 17. Vse pogodbe s kinopodjetniki se morajo organizaciji še nadalje omogočiti in jih ne sme zabraniti.

Podporno društvo žej. uslužbencev v Ljubljani javlja na temelju sklepa občnega zbora svojim članom upokojevcem, da je mesečna članarina od 1. aprila t. l. površana na 3 Din. Od 1. maja t. l. se izplačuje za vsak smrtni slučaj 2500 Din. Občni zbor dovoljuje članom upokojevcem, da plačujejo dosedanjo članarino 2 Din. in jim za to pritiče podpora v znesku 1500 Din. Vse upokojene prosimo, da najkasneje do 1. julija t. l. zanesljivo sporoče društvu, katero članarino žele v bodoče plačati. Obširnejša letna poročila so razobešena na vseh postajah. — Odbor.

15. marca se je začasno opustila pošta Dovje. Obenem se pridelo kraji Dovje, Belica in Sedečnik pošti Mojstrana. Dne 16. marca se uvede pri pošti Mojstrana dostavljanje poštnih pošilk po selškem pisarniški v kraju Dovje. Dostavljal bo vsa pomenjena ob nedeljah.

Ljubljana.

V Ljubljani smo zgubili volilno pravico zaradi verolomnosti ljudi okoli »Rdečega prapora«, ki so agitirali proti naši listi takrat, ko jo je bilo treba podpisati, tako, da je marsikateri naš človek ni hotel podpisati, da smo jo morali vložiti s samo 102 podpisil, med katerimi so bili 4 ovrženi. Zdaj pa se tepejo za naše glasove in govore o izdajstvu, če bi jih ne dali — nasprotnikom! Mi da bi volili

demokrate? Ali pa klerikalce? Kdo nas ima za tako podle? In kdo nas ima za tako navrne, da bi volili Šušteršiča? Mi ne pozabljamo tako hitro! O nar. socialistih niti ne govorimo, ostane samo enotna godlja. Predvsem ne moremo in ne bomo nikdar volili nobene godlje, proletarski boj mora biti jasen! Dalje ne pojdemo s komunističnimi voditelji, o katerih vemo, da so komunisti samo zaradi beganja in lovenja mase. Najprej se morate odreči 21. točkam in organizirati se, da bomo vedeli, s kom imamo opravka! Dokler se boste pa družili samo z izgnanimi generali lažnjivega socializma, ne bomo niti govorili z vami. In dr. Periča ste postavili za kandidata! Lep delavec, še lepši proletarec in še lepši poštenjak, ki mu verujete na besedo vi, mi pa ne!

Res je, da morajo iti socialisti v vsake volitve — zato smo tudi šli, postavili smo listo. Ko so nam jo pa zopet vzeli, nas ne more nihče prisiliti, da volimo — saj to ne bodo ožje volitve, da bi izbirali med dvenia nasprotnikoma. Tako je gledalo na to vprašanje naše pokrajinsko načelstvo, ko je sklenilo, da se smejo ljubljanski sodrug pri teh volitvah odreči soodločevanja, tako gleda na to vprašanje tudi naše zavedno članstvo, ki pripravlja za jutrišnji dan izlete, ne enega, kar več jih bo. Niti enega ni bilo med člani, ki bi se bil izjavil za volitev. Videti je, da se bo tudi Ljubljana počasi pozdravila iz težke bolezni. Ko bo zdrava, bo imela tudi močnejšo organizacijo, upamo celo, da bo dosegla toliko članov, kakor jih ima velemesto Celje.

IZDAJALEC SI TUDI TEDAJ, KADAR MIRNO SEDIŠ V SVOJEM ŠOTORU, KO SOVRAŽNIK NASKAKUJE TVOJO ARMADO OD VSEH STRANI. SODRUG, IZDAJALEC BOŠ. ČE 18. T. M. NA DAN ODLOČILNE BITKE MIRNO OBESEDIŠ V SVOJEM ŠOTORU, KER TI JE DANA PRILIKA USTRELITI S TOPOM 8. SKRINJICE!

Po svetu.

Preseljevanje v Ameriko tekom januarja. Tekom januarja je prišlo iz Jugoslavije le 301 priseljencev; jugoslovanska kvota se torej letos izčrpava prav počasi. V prvih sedmih mesecih tekočega fiskalnega leta je prišlo vsega skupaj iz Jugoslavije 6.274 priseljencev, dočim znaša vsa letna kvota 6426. Zadnji ostanki kvote prihajajo počasi, in 13. februarja je še vedno manjkalo 69 priseljencev do dopolnjenja vse letne kvote; ko se to zgodi, bo priseljevanje iz Jugoslavije ustavljeno do konca letošnjega junja. Mnogo drugih držav je že izčrpalo svojo letno kvoto, med njimi Italija, Češkoslovaška, Grška, Ogrska, Rumunska itd. Tekom meseca januarja je prišlo v Združene Države 17452 priseljencev.

Delavec brez delavskega časopisa je kakor vojak brez puške. Zato naročajte in širite svoje glasilo »Napreje«!

POZOR!

Organizacije in zaupniki naj takoj sporoče izid volitev telefonično kjer bo le mogoče, Organizacije in zaupniki v kranjskem volilnem okrožju: pismeno na naslov: Ljubljana, poštni predaj 168; telefonično: št. 312. brzojavno na naslov: »Napreje, Ljubljana. — Organizacije in zaupniki mariborskega volilnega okrožja na naslov: Okrožno tašništvo SSI in KDZ v Celju, Gosposka ulica 3, brzojav-

no na naslov: Koren, Celje, Gosposka ulica.

ČUVARJI SKRINJIC!

V soboto, dne 17. t. m. ob 15. mora biti vsak naznanjeni čuvar navzoč na volišču pri sestavljanju otvoritvenega protokola. Tudi če ni bil pozvan od občinskega urada naj bo od določeni uri na mestu. Čuvarje, ki so nam jih organizacije in zaupniki naznanili do 20. februarja, smo naznanili, zato so upravičeni biti čuvarji naše skrinjice in morajo prisostvovati sejam volilne komisije. V soboto torej vsi čuvarji na volišče!

Klerikalni shod na Ježici, ki se je vršil v petek, je bil precej dobro obiskan in to, od vseh strank. Poročala sta gg. Stanovnik in dr. Brejc. Razlagala sta avtonomijo Slovenije in g. Brejc se je obregnil tudi ob razne stranke, ker je naletel na hud odpor. Padali so razni medklici, kako so delali klerikalci takrat, ko so bili oni na vladi, potem o Zaloški cesti (ki je delavec ni in ne bo pozabil), in kaj je storil Korošec za ljudstvo. Na vse to g. Brejc ni mogel odgovorjati. Tudi Koroševih »strumpantelnov« »parfumov« in »modercev« ni hotel pojasniti, ki so bili tudi na račun delavca in kmeta kupljeni. Dobil je besedo generalštabni oficir »enotne fronte« g. Fabjančič, ki je priplaval v klerikalno juho. Začel je odboravati taktiko reakcionarnih klerikalcev. Tako je povdarjal, da bodo skupno roko v roki korakali. Ne »strinja« se pač povsem z njimi, a vendar jim obljubljal pomoč. Je pa človek, ki je navajen poslužiti se vsega samo da bo neslo. Ne bo dolgo, ko bo ta »oficir« prišel v vrste klerikalcev kakor Jože Nachtigal in Miha Koren v radikalne. Odpustimo mu, saj dobro ve, kaj dela. K Fabjančičevim izvajanjem se je g. Brejc ponovno oglasil in pojasnjeval tisto, s čimer se Fabjančič i. dr. ne »strinjajo«. Glede kapitalistov, ki jih zastopa klerikalna stranka, je izjavil, da gredo žnjim samo iz človekoljubja in to z geslom: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe«. (Pogledite človekoljubnega Pollaka, kako ljubi samega sebe bolj nego delavca). Kot zadnji se je oglasil k besedi s. Böhm, ki pa ni mogel priti do besede, ker mu je Brejčeva »lajbgarda« z medklici, zvižganjem, tulenjem in teptanjem to preprečevala. Bilo je 50 akademikov iz Ljubljane, ki so bili samo za to postavljeni, da so ploskali, ter pritrjevali Brejcu in Fabjančiču, med tem, ko so sodruga Böhma, ki je hotel pojasniti možakarjem volilcem, ki so bili vsi trezni in voljni poslušati tudi drugo stran zvona. Tako politiko vodi klerikalna stranka in ji ni za nobeno imetno obrazbo ljudstva, pač pa bi moralo imeti kakor dosedaj, zavezane oči, da ne bi videlo v dno klerikalnih src. Dobro, da prihaja klerikalizem s temi metodami za 20 let prepozno, ko se je ljudstvo že naučilo imeti svoje oči zavezane. Tudi ta shod bo marsikomu oči odvezal, če jih je zavezane imel. Silno značilen je nastop prof. Fabjančiča, ki potrjuje naša včerajšnja izvajanja, namreč tu, »da se delavno ljudstvo« nagradarjev, zavrženih in pred buržujskim terorjem pobeglih poslancev, profesorjev, advokatov itd. zopet veže s klerikalnim »delovnim ljudstvom« v »enotno fronto«. Pravo ljudstvo, pazi na svoj nos!

PREKLIC.

Podpisana preklicujem vse žaljive besede, ki sem jih izrekla proti g. Hočvarju in njegovi pokojni ženi.

Moste, 27. marca 1923.

Marija Kovičeva.

Dopisi.

Iz Zagorja smo prejeli prepis protestne resolucije, steklarjev, da je bila istočasno poslana na »Inšpekcijo dela v Ljubljani«, zaradi intrigantstva in nereda, ki ga povzroča g. upravitelji steklarne v Zagorju. Seveda na ta način, da ne priznava niti zaupnikov delavstva, ki so bili izvoljeni po zakonu o zaščiti delavcev z dne 13. junija 1922, § 108. Krasno, ker nikjer v slovenski industriji ne najdemo takšnega gospoda, kakor je g. Macilovšek, pa tudi v celi Evropi take inšpekcije dela kakor v Jugoslaviji, n. pr. v Ljubljani. Treba bo torej tudi naši inšpekciji dela v Ljubljani pokazati, kod in kako naj dela. Danes, ko je ta zadeva nujna, je g. inšpektor dela Mihor bolan. Obžalujemo; a vendar zakaj tako? Prepričani smo da je poleg, Mihorjev, Dejakov in Kuncijev še vendar kaj več in bolj sposobnih inšpektorjev v Jugoslaviji, ki bi napravili red v industriji. Tako, da ne bo potreba čakati, če en g. inšpektor zbolil — cel mesec in mogoče tudi celo leto. Kar se tiče g. Macilovška, ki je z dušo in telesom član in pristaš SLS, torej stranke, ki ščiti vse delavske stanove, (oh!) mu svetujemo, naj bo nekoliko bolj previden, če hoče imeti na stara leta mirno in pred Bogom zaslužno življenje.

R.
Trbovlje. Dramatični odsek »Svoboda« nam je nudil zadnje čase precej užitnih ur, n. pr. z igro »Cigani«, »Legionariji«, »Moč uniforme« itd. K tej zadnji pa moramo nekaj pripomniti. Prvič niso bile vloge razdeljene kakor bi morale biti. Drugič, kar se je dobro opazilo, igralci svojih ulog niso dobro znali in poleg tega je bila večina igralk prethi. Tretjič bi prosili, da se igralci oziroma igralke drže malo svojih pravil in da ne bi kakor dosedaj, ko so že maskirani, hodili med publiko. Prosimo dramatični

odsek da se ne bodo dogajale take stvari, drugače bi znali igralci izgubiti kredit pri občinstvu kar bi bilo v škodo vsej »Svobodi«. Navzoča Tom in Jera.

Iz Globokega pri Brežicah. Kakor smo že večkrat poročali sestoji naš občinski odbor iz zastopnikov SKS in SLS razen dveh članov SSJ in KDZ. Že takoj po izidu obč. volitev l. 1921, ki so nam dale ta odbor, smo volilcem povedali, da bo vladal več s silo in strankarstvom nego z resničnim in pravičnim delom do soobčanov, kar nam pa sedaj še niso hoteli verjeti. Odbornike smo pa opozorili, da jih bomo spoznali po njihovem delu, kar se je tudi zgodilo. — S. Umek je doživel eno tako »delo«. V občinskem odboru ima vedno kaj opravka za to ali ono pravico občanov, pa ga je samostojni župan ob neki taki priliki za prsa zgrabil in vrgel iz pisarne. Prijetni župan se je seveda zmotil, če je menil, da bo s tem kaj dosegel. Zato je moral misliti na vedno nova sredstva, da se nadležne kontrole odkriža. Šel je celo tako daleč, da je dal v občinskem svetu glasovati, da bodo vse seje tajne, ker se jih je s. Umek udeleževal. Za ta sklep so glasovali vsi samostojneži in pa klerikalci razen enega, ki ni bil navzoč. S. Umek pa jim je takoj po glasovanju malo razložil zakon iz l. 1862, ki določa, da se lahko udeleži vsake seje, občinske ali okrajne, vsak občan in pregleda lahko vsak zapisnik in račune. Noben občinski odbor nima pravice tega zakona spremeniti. Tako je še nadalje posejal se je in se boril proti krivicam. Sedaj je prišlo do tega, da so nekateri samostojni in vsi klerikalni odborniki začeli dajati s. Umeku prav. Na seji 4. t. m. so obračunali z obč. tajnikom Lisinškom, zelo zagrizenim pristašem SKS, in nastavili novega tajnika, ki ga bomo tudi spoznali po njegovem delu. Glavno je, da se vedno uveljavi tisti stari pregovor: Kdor se po-

višuje, bo ponižan, kdor nastopa z orožjem, bo z orožjem uničen, kdor izvaja silo, ga odbije protisila!

Gospodarstvo.

= Vrednost denarja. 1 dolar velja 96—97 Din. 1 češka krona 2.90—2.93 Din. 100 madžarskih kron 2.70 Din. 1 francoski frank 6.08.—6.12 Din. 1 lira 4.70 do 4.72 Din. V Curihu stane 100 naših dinarjev 5.50 švicarskih frankov.

Delavci! kupujte čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na drobno in debelo, Ljubljana, Breg 20.

Slabost? Slabo spanje? Nervoznost? Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneh je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštno 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 208 dinarjev in 5% doplačila razpošilja: lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrž št. 252, Hrvatsko.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ)

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Sprejmeta se v službo eden do dva starejša, izurjena pomočnika prekaševalne obrti. Ponudbe je nasloviti pod »Prekajevalec« na anončno družbo »Aloma Company«, Ljubljana, Kongresni trg 3.

1000 frankov mesečno zaslužijo lahko ženske in moški vsakega stanu s sodelovanjem pri neki

holandski tvrdki.

Zahtevajte vzorce in brušure proti poslanim 10 Din v bankovcih pri: **E. Bock**, Wien, VI., Gumpendorferstraße Nr. 109/14.

Pletenine

kakor jopice, zimsko perilo, negavice, rokavice v veliki izbiri pri

A. ŠINKOVIC nasl. **K. SOSS**, Ljubljana, Mestni trg 19.

Za nakup blaga

za moške in ženske obleke in perila po najnižjih cenah

se priporoča tvrdka

R. MIKLAVC, LJUBLJANA,

Lingarjeva ulica, Pred škofijo, Medarska ulica.

Bremen — New-York

Direktna zveza s krasnimi ameriškimi vladnimi parniki. Neprekosljivi po udobnosti, čistoči in po izborni oskrbi.

Nagle in varne ladje.

„George Washington“

„Amerika“

„President Roosevelt“

„President Harding“

Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list št. 287.

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Beograd, Palata Beogradske Zadruga.

Naftne je angleško in češko sukno

v elegantnih vzorcih in po solidnih cenah

!! za pomladno in letno sezono !!

Specijalna zaloga

Drago Schwab

= Ljubljana, Dvorni trg 3. =

Vedno v zalogi vseh vrst obleke, raglani, površniki, pelerine, dežni plašči, delovni plašči, usnjeni sako in plašči (auto), razno perilo, čepice in drugo modno blago. Sukno za modne hlače. Oddaja blaga na metre; sprejemajo se tudi naročila na obleke.

Zajamče: o prvovrstna izdelava po meri v last. modnem salonu.

„Pošljite naročnino!“